

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrt leta 30 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Cesar Viljem II.

V teh dnevih biva Viljem II., cesar velike Nemčije, na avstrijski zemlji in je gost našega svitlega cesarja. Ljubezen torej, ki jo čuti vsako izmed vseh avstrijskih ljudstev do svitlega cesarja, ta preide sedaj, kar se umeje samo ob sebi, na prevzvišenega gosta Nj. veličanstva in zato so vsa ljudstva, kar jih biva po širnej Avstriji, vesela prihoda, tega, da pride in biva nekaj dni nemški cesar na naših avstrijskih tleh ter odloži za ta čas težko breme, ki leži na njegovih ramenih.

Kolikor vemo iz listov, ki so na Dunaji doma, pripravljajo se tudi mesto Dunajsko na to, da vzprejme vladarja Nemčije, kolikor je najbolj mogoče, slovesno. Ako se izgodi to iz dobrega namena, t. j. za voljo tega, ker pride visok gost Nj. veličanstva skozi mesto, tedaj je to po polnem prav in ne bode lahko kdo zoper to. Kakor smo že mi po naši naravi, radi mislimo, da vodi tudi mestne očete na Dunaji v tem taka misel in torej izrečemo, da smo veseli sklepa, vsled katerega se okinča o tem prihodu tisti del glavnega mesta, po katerem se pelje visoki gost v graščino svitlega cesarja, v Schönbrunn. Stroški za to, da si bodo veliki, niso prazni, brez potrebe.

Sedanji nemški cesar, Viljem II., pa tudi zasluži po vsem, kar se je doslej o njem izvedelo, da ima človek do njega vse spoštovanje. On je sicer lutovec po svoji veri, toda tak, ki še drži kaj na vero, kakor se pravi in njegovo ime ne stoji samo v krstnih knjigah, ampak on izpolnjuje tudi vestno vse, kar mu velja kršč. vera. Vrhu tega pa je tudi, kar je pri lutrovci redko, polen spoštovanja do sv. očeta v Rimu in zato je on tudi nam, ki smo katoliške vere, bolj pri srci, kakor le kateri drugi vladar, ki je lutrovske vere.

Od Prusije, čije kralj je Viljem II., nismo doslej v Avstriji imeli v nobenem času veselja in gledali so tam še vselej na to, kje da bi

storili kaj škode naši državi in ujeli zato sami sebi kakih koristi. Mi nočemo dnes razpravljati o tem na širje, saj je to že tudi znano in v marsikateri hiši, tudi v hiši slov. kmeta čuti se to še v sedanjem času, toliko pa smemo reči, da je skorej vse zlo, kar smo ga učakali v Avstriji v teku časa, prišlo prav od Prusije. Veliko se nam je torej treba zatajevati, če se enkrat sprijaznimo z njo in brez vsacega strahu.

In Viljelm II., kralj Prusije in cesar Nemčije, zdi se nam, da je pravi mož za to, da nas, ako nas vse ne vara, pripravi na to, naj pozabimo rane, vsekane nam od pruskih kraljev in v zadnjem času od nemške carevine. Resnica je sicer, da stojimo že od leta 1867 v neki ožji zavezi z Nemčijo, navozljani od „železnega kancelarja“, kneza Bismarcka, toda bogme ta zaveza, dokler je bil „železni kancelar“ v službi nemškega cesarja, je bila za našo državo le prevara, na korist samo nemški carevini, nikakor pa in nikjer po pravem državi naši.

Ne vemo sicer, ali sedaj je podoba, da stojé reči drugače. Sedanji nemški cesar, Viljem II. je dal slovo „lisjaku iz Varzina“, knezu Bismarcku in on drži sedaj sam vajeti državnega voza v svojih rokah. Po takem pa kaže zaveza, v kateri stojimo sedaj z veliko Nemčijo, vse drugo lice in če nas vse ne moti, je to v resnici za nas prijazno in kolikor, toliko nam pride že iz nje o svojem času koristi. Se ve, da storimo še tudi sedaj najbolje, če se zanesemo le na-se, na lastne moči in lastne denarje.

Bodi pa temu že, kakor koli hoče, sedanjemu cesarju Nemčije, Viljemu II. smemo po tem takem in lahko kličemo, dokler je gost svitlega cesarja Franca Jožefa, krepki živio in na veselo bivanje na avstrijski zemlji!

Kmetovalca sreča in nje viri.

V meseci avgustu je obhajal Ignac Hauptmann, posestnik pri sv. Križu nad Mariborom,

50letnico svojega kmetovanja. To je bila v resnici redka 50letnica in obhajali so jo zato tudi prav lepo, slovesno in kakor se spodobi, tudi v cerkvi. Tu je imel č. g. Jože Sattler, tamošnji župnik, prelep govor in nam se zdi, da bode našim bralcem ljubo, ako jim ga, vsaj nekaj, podamo v veselje in tolažbo vseh, ki živé v enakem stanu, kakor vrli kmet Ignac Hauptmann. Besede govora bile so blizu te-le:

Že v starem zakonu je Bog ukazal Mojzesu, naj izraelsko ljudstvo praznuje vsako petdeseto leto, naj se v tem letu zdržuje kmetskega dela, naj se radostno spominja postav, katere mu je Bog dal po Mojzesu. Tudi kristijani imajo navado, da slavijo petdesetletnice; na primer: ako je kdo že 50 let duhovnik, ali 50 let oženjen; toda mi ne praznujemo danes zlate maše, ne zlate poroke, temveč petdesetletnico kmetskega dela in trpljenja, kmetskih žuljev in skrbi; mi slavimo slovenskega kmeta trpina, ki že petdeset let marljivo gospodari, in ki je bil ves ta dolgi čas vzgleden oče, vrl Slovenec in pobožen kristijan.

Vsi stanovi na svetu so potrebni; mora biti gospodska, morajo biti duhovniki in učitelji, mora biti kmetški stan, ali kakor slovenski naš pesnik poje:

Gospodska nas vlada, kmetijstvo redi,
A maštvo nas stezo v nebesa uči.

Vendar je najpotrebnejši kmetški stan. Ne moremo si misliti cvetoče države brez kmetovalcev; cesarstva in kraljestva propadajo, kjer propada kmetški stan. To nas uči zgodovina. Le ondu je blagostanje, kjer cvete poljedelstvo in živinoreja. Kmet vse živi. Kmet plačuje največ davkov. Kaj bi bil cesar brez kmetovalcev? Ne mogel bi vladati. V kmetškem stanu je moč dežele; kmetški stan daje služabnike državi in cerkvi. Kmet dela po zimi in po leti, ponoči in po dnevi, na mrazu in v vročini, pod streho in pod milim nebom, da bi preživil sebe in svojo družino, in da bi preskrbel živež mestnim prebivalcem. Tam mrgoli vinograd ogorelih kopačev; tu je travnik poln v solnčnih žarkih se pekočih koscev in sušačev; tam na njivi oratar orje in seje; tu se ženjice potijo v poletni soparici. Glejte, toliko trpi kmet, tako težek je njegov stan; ali iz tega je tudi jasno, kako je potreben in koristen. Prav torej poje naš pesnik Volkmar:

Kaj bi začeli na svetu ljudje,
Ko b' kmeta ne bilo, ki dela za nje!

Če tudi kmet ni tako učen, kakor meščani in velika gospoda; vendar trpi največ in je služabnik božji. Bog ne gleda toliko na to, kaj je človek, temveč kako izpolnjuje dolžnosti svoje. Ponižen in delaven kmet je torej pred Bogom mnogo imenitnejši, kakor napuhnjen učenjak. Zategadel tudi naš gospod Jezus Kristus po gostem omenja kmetovalca v svetih

evangeljih primerjajoč jih vinogradniku in paševalcu.

Slavni državniki so že od nekaj spoznawali važnost in veljavo kmetskega stanú in ga visoko častili. O francoskem kralju Ljudovitu II. se pripoveduje, da je na svojem dvoru prepovedal dajati nekemu plemiču kaj mesa, kruha in vina, ker je s kmeti grdo delal. Ko se plemič pritoži zaradi tega, odvrne mu kralj: „Ne zaničuj kmeta; če ga zaničuješ, kruh zaničuješ“. Cesar Jožef II. je kmetu največji dobrotnik, ker je pravičneje uravnal zemljiški davek in ker je leta 1782 odpravil sužnost ali robstvo; sedanji naš cesar pa roboto in desetino dne 9. septembra 1848.

Na Kitajskem se peča cesar sam s kmetijstvom, da bi vsem, celo najvišjim uradnikom in ministrom dal lep vzgled. Zato praznujejo tam vsako leto velik praznik — praznik poljedelstva — tako slovesno, da presega vse druge praznike.

Nekoga pomladnjega dne gre jeden izmed cesarskih ministrov z godbo, gorečimi svečami in zastavami do mestnih vrat; ž njim gredo moški, ki nosijo podobe, na katerih so naslikani in napisani dogodki iz poljedelstva. Na raznih krajih so postavljeni slavoloki. Vse ceste in ulice so okrašene z vencí in preprežene s preprogami. Izmed drugih se odlikujeta zlasti dve podobi. Jedna je prstena krava tolike velikosti, da jo komaj nosi štirideset ljudi; drugo predstavlja živ mladenič, katerega imenujejo pridnega in delavnega duha, ki je na jedno nogo bos, na drugej ima le nogavico in neprenehoma prsteno kravo bije. Vse ima svoj pomen. Neprestano tepenje krave pomeni, koliko skrbi in truda ima kmet v svojem poklicu. Na jedno nogo bosí, na drugo pa obuti mladenič pomeni, kako se morajo kmetovalci paščiti pri delu, da še mnogokrat časa nemajo se popolnoma obleči. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Konjska dirka v Žalci.

Odbor dirskega društva v Žalci vabi h konjski dirki, katera se bode vršila v nedeljo dne 5. oktobra 1890. I. ob 2. uri popoldne na društvenem dirkališču v Žalci ter ji je ta-le načrt nastavlil.

A. Pričetna dirka. Državna darila. Jednopolno, enkrat dirkališčino tir = 1 km. Za kobile in žrebce V. konjerejskega okolišča (Savinjsko pleme), starost ne čez 4 leta. Posestnik mora dokazati, da je njegov konj istinito Savinjskega plemena. Vloga 1 gld.; z zgubo vloge. Najmanj 5 oglasil. I. darilo 50 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld., in vsakemu po eno zastavo.

B. Dirka plemenskih konj. Državna darila. Jednouprežno, dvakrat dirkališčno tir = 2 km. Za kobile in licencirane žrebece V. konjerejskega okolišča (Savinjsko plemo). Pri kobilah se mora dokazati, da so istinito Savinjskega plemena in da so v teku zadnjih dveh let žrebetile. Vloga 1 gld., katera se nikakor ne vrne. Najmanj 5 oglasil. I. darilo 60 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po eno zastavo.

C. Društvena dirka. Društvena darila. Jednouprežno, dvakrat dirkališčno tir = 2 km. Za konje vseh dežel in neomejene starosti. Vloga 3 gld., katera se nikakor ne povrne. Najmanj 6 oglasil. I. darilo 40 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu eno zastavo.

Konjska oprava.

Lepo je za oko in sploh pametno, če človek skrbi, da se ohrani orodje, ki si ga pripravi, dolgo in kakor se pravi, v dobrem stanu. Veliko denarja ostane mu v tem doma in sam ima še po vrhu veselje nad snažnim, dobrim orodjem. To velja tudi za konjsko opravo. Ona ne stane ravno malo in vendar se ravna z njo po hlapci v časih, kakor da jo dobi gospodar na pol zastoj. Redko se osnaži in kedar se snaži, snaži se na način, ki ji več škoduje, kakor hasni.

Pošteni hlapec izpreže konja, pa shrani za tem opravo na mestu, kamor gre. Ne pusti je na tleh, ne dene je na kraj, kamor sije v eno mer solnce ali pa kaplje dež. Za tako opravo je prostor ali že v hlevu, na steni ali kar je še bolje, v kleti, ki ni prevlažna. Treba jo je pa vrhu tega še večkrat osnažiti in namazati, to izlasti, kedar jo je dež izpral. Tako mazilo pa se dobi ceno ter si ga človek napravi lahko sam. Vzame se lanenega olja in navadne mjile ter razpusti na ognji. S tacim mazilom se namaže potlej, kedar je treba, notranja stran oprave, tista, ki pride z životom konja v dotiko. Tako se obdrži oprava dobro in ni trda.

Sejmovi. Dne 4. oktobra v Artičah, v Jurkloštru, pri sv. Lenartu v slov. gor., v Kostivnici in v Žalci. Dne 6. oktobra v Arveži, na Dobrni, v Dolu, v Konjicah in v Pišecah. Dne 7. oktobra v Radgoni. Dne 8. oktobra v Oplotnici.

Dopisi.

Od sv. Andraža v Slov. goricah. (Raznoterosti). [Konec.] Povodom 60. rojstnega dne so se tudi letos dne 24. avgusta zbrali naši dosluženi vojaki ter so slavnost 1. 1888. takorekoč ponovili. Že v soboto dne 13. avgusta, toraj na predvečer slavnosti je mogočna strelba naznanjala pomen prihodnjega dne in ob 1/2 9. uri

zvečer so se zbrali moževi vojaki ter so z godbo, bakljado, razsvečavo in strelbo priredili zarjo (Zapfenstreich); drugi dan v nedeljo ob 3. uri zarano pa budnico. Ob 1/2 10. uri pa so naši vojaki od Pihlerjeve kapelice prikorakali prav po vojaškem načinu s svojo vojaško zastavo in lepo glasečo se godbo k pozni božji službi, katero so na blagor našemu presvitlemu vladarju opravljali častiti gospod Tone Breznik, umirovljen tukajšnji kaplan. Po božji službi je bila pri krčmarji Števu Pihlerji prosta zabava, ki se je brez vsake neprilike prav dobro obnesla ter nam vsem prijala. Se ve, da govorov in raznih napitnic na presvitlega cesarja, na vzvišeno cesarsko rodovino in razne vojaške oblasti tudi mislo pogrešali in pozno uro nam je že naznanjal farni zvon, ko smo se iz naše vesele družbe podali vsak k svojemu počitku. Letina se mora pri nas srednja imenovati. Ozimna je dala letos primerne pridelke, sadja je v obče malo, najmanj je sliv; le tu in tam v klancih in kotlinah se je sadno drevje obložilo s svojim blagrom. Iz senožetov se je pospravila vsa krma, katere je letos sicer pičlo priraslo, v prav ugodnih vremenih. Presilna suša, ki je skoraj dva meseca neprenehoma pritiskala, je spredila turšico ter večinoma ajdinsko setev, a slednjo na toriščih v taki meri, da se bodo nekateri gospodarji morali zadovoljiti, ako bodo le seme dobili povrnjeno; se ve, da je vsled dolgotrajne suše tudi slab krompir. V vinogradih pri nas nimamo letos peronospore, pa tudi toča nam je celo izostala; pričakujemo toraj srednje dobro trgateg, a zlahčno in rujno vinsko kapljico ter že zdaj vabimo vinotržce, naj nas blagovolijo ob ali po branji obiskati, kajti ceste so sedaj na vse strani boljše, kakor nekdanji čase postregli pa njim bodemo dodro blago za primerno nepretirano ceno.

Iz Trnoveljske okolice pri Celju. (Podružnica. Nova kapela.) Odkar smo dne 28. in 29. aprila nemškutarijo globoko pokopali in ji zapeli zadnjo žalostinko, od tedaj se je začelo v Škofljivasi in celi občini čisto novo in veselo življenje. Slovan gre na dan; začelo se je v domačem jeziku uradovati, slovensk je pečat, Slovenec je župan in zvest katoličan. Rodila se je tudi podružnica sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 21. septembra v pričlo mnogoštevilnega ljudstva in godbo pri g. Valentinu Koželju ali po dom. Lončarji v Škofljivasi. To pa ne samo iz naše občine, ampak tudi iz drugih občin in župnij. Iz Celja je prišel slovenski Sokol in drugi gospodje Slovenci iz Celjske okolice, župan s Teharja, tudi g. Vizjak, tako slavno znani sadjerejec, ali po dom. Pečovšek, kateri je imel tudi govor. Bog ga živi mnogo let! Iz Šmartna, iz Nove cerkve gosp. župan Lipuš in veliko ljudstva in ti so vsi Slovenci pa so prišli v Škofljo vas! To je bilo kaj

strašnega za ono nemško (!) trojico, koja še prebiva tam. Za lepo veselico izrečem vam, slov. sosedje, v imenu vse slov. Škofljjevasi prav srčno zahvalo, da ste se potrudili priti ter ste po kazali, da ljubite narod svoj, toraj naj velja naša zahvala vsem skupaj, posebno pa mlademu Celjskemu Sokolu: Bog ga živi. Naj še omenim tudi, da smo imeli v Škofljjevasi sv. Janeza Nepomučana kamenito podobo. Ta je stala za državno cesto pri mostu in je bila že vsa potrtta. Zato je c. kr. inženir djal, da mora proč priti. Kaj tedaj storiti? Ali ga v vodo vreči, kakor nekdanj na Českem? Ne, to ne gre; katoliški kristjan tega ne stori, ampak vse moči napne, da se božja čast poviša. Zato sklene občina z dovoljenjem c. kr. inženirja, dostojno kapelico postaviti, podobo ponoviti in lepo okinčati. Kapelica je sedaj visoka nad 3 metre in v njej nam je naslikal naš domači podobar in slikar Anton Kopitar iz Začreta naša preljubljena slavjanska apostola, sv. Cirila in Metoda. Ona naj kažeta, kateri narod biva tukaj. Poudružnica Cirila in Metoda pa naj kaže, za koga da moramo mi delovati in goreti. Na visoki smreki zastava kaže pa naj našo slavo. Le-to kapelo so nam blagoslovili naš č. g. kaplan, dne 21. septembra in ob enem so nam izvrstno razložili pomen kapele. Hvala vsem, ki so k njej pripomogli in tudi Škofljiškimi dekletom, ki so tako lepo okinčale, zakličemo na zadnje: Bog nas živi mnogo let!

Iz Brežiškega okraja. (Trdnjava.) Pretekli četrtek se je zopet ena močna trdnjava naših nemčurjev podrla. Kar še jih čuti z njimi, ti so zbežali, deloma še v njih trdnjavo Bizelsko, deloma pa v Brežice, iz poslednjih pa jih še mislimo, predno poteče leto, pregnati, ako nam bo sreča mila. V Kapelah blizo Brežic se je „festunga“ že podrla in tam je utihnil nemški veliki zvon, ker g. Sorčič ni več župan, akoravno je rekel, da bo župan, dokler bo hotel. No pošteno je doslužil, saj je skoro eno leto po sili posluževal, navadno se na vsako leto en teden posluži in naš župan je torej to v obilni meri storil. Bati se je bilo hude ure pred nemškimi duhovi, pa so začeli zbegani postajati, ker njih generali trdnjave zgubavljajo. Kakor se je zvedelo, je imel tudi nesrečo na Bizelskem pri občinski volitvi g. Pečnik, nekdanj „nobel župan“, ter ni mogel več v odbor prikobacati. V enem tednu je po takem dva svaka hudi udarec zadel: eden ni več župan, drugi še odbornik ne; nemškutarji se bojo gotovo v črno oblekli, to je v obleko žalosti. Svetovati bi bilo tudi Bizeljancem, naj dajo stari gardi slovo, posebno svojemu tajniku, g. Knoreku; ako mu le nemško diši, naj ide v Berlin. Vi pa, dragi Kapelci, pokažite da ste tudi po volitvi narodnjaki, ne samo ob času volitve, tedaj „gemeindeamt“ proč! G. Sorčič,

mučenik Slovencev, naj dela pokoro čez vse psovke, s katerimi je nadajal Slovence, a gotovo bo poslej nekoliko stotakov slovenskih pogrešal.

Od sv. Jurija ob Taboru. (Bralno društvo.) Naš dopis v štev. 38 od 18. sept. 1890 popravlja odbor bralnega društvu tako-le: Res je, da se je v imenovano društvo vpisala vsa tukajšnja posvetna inteligenca, tudi gosp. baron. Res je sicer, da je izstopil iz dovolj nam znanih nagibov c. kr. poštar Južna; res pa je tudi, da je dobilo društvo mesto njega osem novih odločnejših članov. Ni res, da se vpisani kmetje lahko seštejejo na prste jedne roke. Res je, da je precejšnje število poštenih ukaželjnib mladenčev k društvu pristopilo. To pa se smatra za dobro znamenje ter si mora društvo le v čast šteti. Ni res, da bi se komu za pristop ali pijačo denar daroval, temveč se je dvema članovoma le posodil, da sta mogla letnino plačati. Pač pa je res, da je vodja nasprotnne stranke svojim pristašem sodček piva obljubil, ako se prvi občni zbor Bralnega društva njemu po volji obnese. Res je, da je k društvu pristopil jeden mož, ki ne zna brati; storil je pa to iz posnemanja vrednega namena, da bi na ta način koristno podjetje podpisal. Ni res, da bi društvo imelo slabe liberalne časnike; pač pa ima skorej vse slovenske liste in „Südsteirische Post“, „Slovenski Gospodar“ celo v dveh iztisih. Ni res, da bi kako osebo v društvo vpisali, čeravno je sama rekla, da ne bo pristopila k društvu; zakaj v imenik članov se nikdo ne zapiše, dokler se ne javi osobno predsedniku in dokler letnine ne plača. Ni res, da so se liberalni časniki z zvižjačo v društvo vpeljali; pač pa so se po društvenih pravilih morali sprejeti vsi listi, za katere je glasovala pri občnem zboru večina glasov. Ni res, da bi moglo brezverstvo sedanjih članov koga od pristopa splašiti, ker Bralno društvo udje so vsi vsaj toliko verni, kakor dopisnik zgorej imenovanega pojasnila; pač pa se od mnogih strani sliši, da bi še marsikdo rad pristopil, če bi se ne bal zamere. Res je, da se je pri občnem zboru grajal „Domoljub“ kot umazan list in hvalil „Brus“ kot izvrsten list; pa to je bilo mnenje samo posameznih članov, ne pa celega društva. Slednjič povdarjamo, da je to naša prva in zadnja beseda ter vsaka nadalnja laž o Bralnem društvu zasledovala se bo postavnim potom. — Da se resnica izve, zato smo dali tem vrstam prostor v našem listu. Naj si bralci sami razsodijo, kje je več resnice. Ured.

Od sv. Barbare v slov. gor. (Cerkv. shod, skušnja.) Dne 24. avgusta imeli smo, kakor navadno, ob godu sv. Jerneja cerkveni shod. Vreme je bilo, kakor navlašč za to slovesnost posebno ugodno. Shod sam ob sebi bil je kaj veličasten, zlasti ker so gospodje sosed-

nji duhovniki blagovoljno svojo pomoč domačemu g. župniku poklonili in s tem slovesnost povikšali. Shod bil je pa tudi zelo obiskovan, kajti udeležila se ga je mnogobrojna množica vernega ljudstva ne samo iz domače, ampak tudi iz sosednjih župnij. Kakor vselej, krasila je tudi letos procesija lepa dolga vrsta belih deklet. Jedva je preteklo eno leto, kar smo dobili novo podobo Lurške M. B. in sv. Jožefa. Letos pa se je naša cerkev spet za nekaj olepšala. Domači veleč. g. župnik skrbeli so namreč, da smo dobili baš o Jernejevem shodu novo pobarvane podobe sv. Filipa in Jerneja, kakor tudi podobo Matere Božje in sv. Križa. Hvalevredno opomniti je treba na tem mestu, da je v ta namen velikodušno darovala Marija Rošker 25 gld. Nekaj se je že v našem hramu božjem popravilo, a treba še je marsikaj popboljšati, oziroma z nova prirediti, to pa, upajmo, se bo našemu neutrudljivemu g. župniku sčasoma tudi posrečilo. Sicer pa je že zdaj notranje lice naše cerkve preč. gospodu dekanu izbornu ugajalo, ko so prišli v ponedeljek dne 25. avgusta k skušnji iz veronauka. Pristrčno hvalo torej izrekamo vsem občanom, da nam niso odtegnili radodarne roke in gospodu župniku za veliki trud, sploh vsem, ki so k ozalšanju naše cerkve pripomogli, ter lepo prosimo tudi v prihodnost radodarnosti in neustrašljivega truda.

E. T.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razven nemškega cesarja je prišel tudi saški kralj Albert na Dunaj v gostje presvitlega cesarja in od tam se podajo vsi na Gorenje Štajarsko, kjer bodo tako imenovani „cesarski lovi“. — Nemški liberalci in njim na čelu judje se jezé čez vso silo nad kmeti nižje Avstrije, ker niso, če izvzememo tri volilne kraje, marali liberalcev za svoje poslance v dež. zboru. In še več, celo na Dunaji bode boj hud med liberalno in kakor se ji pravi, krščansko stranko. Upamo, da bode tudi tukaj, vsaj na nekaterih volilnih krajih, zmaga na strani krščanske stranke. — Razstava v Gradcu je postala še le zdaj v resnici deželna, zdaj rečemo, ko je sadje na razstavi, kajti največ in najlepšega sadja je iz spodnjega Štajarja. — Kmečkih volilcev volitev drž. poslanca za Hartberško volilno skupino bode dne 26. oktobra in izvoli se, ni dvoma, konservativni Nemeč baron Morsey. — Koroškimi velikimi Nemcem ni nič kaj po volji, da je visoko ministerstvo razpoznalo slov. jezik za deželni jezik ter trdijo, da ga na Koroškem govori le malo in to tujih ljudi. Sirote, kam pa spravijo 130.000 Slovencev? — Podružnica sv. Cirila in Metoda v Pliberku ima v nedeljo, dne 5. oktobra veliko slavnost v čast godú Nj. veličanstva, svitlega cesarja.

— V Ljubljani je tedaj dnes, dne 2. okt., shod vseh dež. in drž. poslancev iz slov. pokrajin. Upamo, da se gg. poslanci spozajumejo vsaj v glavnih rečéh ter se držé potem tudi vsi po sklepih tega shoda. — Nek c. kr. uradnik, mlad grofič, je une dni očitno zasramoval v Ljubljani slov. ljudstvo in kranjski dež. predsednik, baron Winkler je obljubil možem, ki so se mu čez to pritožili, da grofič ne ostane brez kazni. Prav, toda kaj išče tak človek službe na Kranjskem, sredi Slovencev! — Na c. kr. gimnaziji v Gorici se je letos vpisalo 420 učencev in v prvih treh razredih so, poleg italijanskih, tudi nemške vzporednice, kje pa so slovenske? — V Ajdovščini se snuje slov. telovadno društvo ali „sokol“. Dobro srečo! — Pri sv. Jakobu v Trstu dobé novo „pevsko in bralno društvo“. Prav je tako; tako društvo bode budilo v ljudéh pravo avstrijsko domoljubje. — V Dalmaciji dobijo novega c. kr. namestnika in je blizu gotovo, da postane fzm. Albori namestnik. Tamošnji Hrvati ne bodo ga brž preveč veselí. — Hrvaški sabor ali dež. zbor prične dnes v Zagrebu svoje delovanje. — Na Ogerskem so imeli zadnje dni več velicéh požarov in ljudje ne vedó, odkod da pridejo taki požari, razmeroma hitro drug za drugim. — Nj. veličanstvo pride še brž koncem tega meseca v Budimpešto ter ostane ondi dalje časa. Tako se godi sedaj že redoma vsako leto.

Vunanje države. Drž. tajnik Nj. svetosti papeža Leona XIII., kardinal Rampolla odstopi v kratkem ter pride na njegovo mesto msg. Vanutelli, svoje dni nuncij sv. očeta na Dunaji. — Italija ne pride nič prav do mirú, odkar je pod enim vladarjem. Naj se zakrije revščina, ki luka skozi vsa okna Italije, ljudem, zato skrbé framasoni ter kričé, da še je veliko Italijanov nerešenih, „irredentov“ in le-ti vzdihujejo po rešenji, najbolj iz trdih (!) rok Avstrije. Mi pa bi radi znali, kje se godi Italijanom bolje, pri nas ali v Italiji sami. — Na Francoskem se zmanjšuje število prebivalcev in to najbolj zato, ker je ondi razuzdano življenje v novem času prav domače postalo. Zastonj je tam skorej glas katoliške duhovščine, najbolj zato, ker jo vlada sama ovira v nje delovanji. — V Angliji se pripravlja, kar se tiče vlade, nek prevrat in pride najbrž stranka Gladstoneja na vrh, torej tista, ki še je precej prijazna nasproti irskemu ljudstvu. — V Stettinu, velikem mestu lutrovske Prusije, so te dni odprli prvo katoliško cerkev. — Stari Bismarek še ne da mirú in bi rad priplezal nazaj v službo nemške države. To pa ne pojde več iz lahka. — Od strani Rusije ni se bati, da nam skali v kratkem mir, ki je sedaj še, hvala Bogu, v Evropi. Ni še dovolje za to v orožji. — Pri Bolgarih visijo še stvari naprej ter sam večni Bog zna, kedaj da bode ondi

zopet vse v redu. — Sedanja srbska vlada je močna in liberalci, če jim to ime pristaja, nimajo nobene moči več pri volilcih. Liberalci so tam na strani razkralja Milana. — V Carjem gradu, glavnem mestu Turčije, pričakujejo ruskega prestolonaslednika in sultan sam ga vzprejme v gostje. Kaj pa to pomeni, in kaj da naj doseže ruski princ pri sultanu, to ni znano. — V Afriki je bojda kolera končala svoje delo ter se ne prikazuje več. Ni čisto za to, da človek verjame. — V Ameriki in sicer v Mehiki, v državi, v kateri je brat našega presvitlega cesarja, nadvojvoda Makso bil tako žalostno umrl, nastala je iz nova rabuka in so streljali na predsednika republike, generala Djajaca. Taka je sreča v republikah.

Za poduk in kratek čas.

Iz Slovenije do Adrije.

(Potopisna črtica.)

(Dalje.)

Bilo je najbrž leta 1178, ko je neki Beneški plemič potoval po sv. deželi ter v svoji bogoljubnosti obiskaval kraje, s kojimi je naš Spasitelj v kako koli dotiko prišel. Bil je, se ve, tudi v Jeruzalemu, kjer je na nam neznan način truplo sv. Simeona dobil. Veselo se poda s svojim zakladom na pot proti domu. Srečno je letel brod po morski planjavi od Sorije proti Benetkam po jadranskem morji, a tam ga zasači silni vihar, ki mu polomi jambor, raztrga jadra in celi brod zelo poškoduje. Da bi vsaj svoje življenje rešili, pomečejo vse blago v morje in dospejo še o pravem času v varno zavetje, Zadarsko luko l. 1280. Naš plemič je bil toraj rešil svoj zaklad, kojega je imel v železni škrynji na dnu broda, tako da je mornarji niso niti zapazili. V Zadru se izkrca s škrynjo ter jo vzame seboj v samostan sv. Marije „Puščavnikov“, kjer so bili tedaj najbrž franjevci, da bi tam ostal, dokler se od viharja poškodovani brod ne popravi. Tu izroči škrynjo redovnikom s prošnjo, naj jo pokopljejo, češ: v njej so telesni ostanki njegovega v Palestini umrlega brata, koje hoče zopet seboj vzeti, kedar se brod popravi ter v obiteljskej rakvi v Benetkah shraniti. Ko kmalo na to nevarno zbolí in je brez upanja, da se ozdravi, naroči redovnikom, naj prečitajo po njegovej smrti list, kojega pri sebi hrani, kajti iz lista spoznajo, kaj se nahaja v po njegovi želji zakopanej škrynji. V malih dneh izdihne svojo blago dušo. Razumeje se, da so se po njegovi smrti redovniki brzo priskočili ter segli po listu, v kojem se jim razodene zaželena tajnost. Iz lista spoznajo, da se hranijo v škrynji ostanki sv. Simeona, pravičnega. Hoteč to dragočenoost sebi ohraniti, skle-nejo o celi stvari molčati, dokler ne bi spravili

sv. ostankov v določeni, pristojni kraj. Napotijo se toraj rano v jutro, da jih nikdo ne zapazi, škrynjo izkopat. V Zadru vladali so tedaj trije „upravitelji“ s knezom na čelu. Tem trem upraviteljem javi Bog v sanjah baš isto noč, ko so hoteli redovniki sv. truplo iz groba prenesti, da leži na pokopališči telo velikega svetnika, katero se je pred kratkim iz Palestine preneslo, koje naj izkopajo in ljudstvu v čaščenje izpostavijo. Prebudivši se brzo vstanejo ter hitijo proti omenjenemu kraju. Bog pa hotel, da se prav pred mestnimi vratmi v svoje začudenje snidejo in drug drugemu svoje sanje objavijo. Spoznavši čudno vjemanje sanj hité dalje in dospé v istem trenutku na namenjeni kraj, ko so bil redovniki škrynjo izkopali. Redovniki videč, da ne morejo svoje namere več prikriti, pripovedujejo celi dogodek in dokažejo istinitost njegovo z listom, kojega jim je bil ostavil potnik. Na to otvorijo škrynjo in v svoje veliko začudenje najdejo v njej po vsem neoškodovano truplo. Vsi oveseljeni padejo na kolena ter hvalijo Boga s solzami veselja v očeh, da je blagovolil njih domovino, mesto s tako dragočenoost darom obdariti.

„Ovo istinito povidanje primili smo od naših starijih, koji su ga verno u knjigah ispisali, a potvrdjuju ga najboljim načinom one slike, koje se vide na korablji, u kojoj je sahranjeno Sveto Tilo. Te slike prikazuju nam brod vitrimi uzvaljan, vragove, koji nastoje, kako će ga izgubiti, svetca, koji ga brani, redovnike, koji ga brane, redovnike, koji iskopavaju Tilo in tri upravitelje, koji ih u tom zatekoše“ — potrjuje hrvatski pisatelj svoje poročilo. (Dalje prih.)

Smešnica 40. „Hej“, zaupije tuj gospodič krčmarju, „ali ne vidite popa, ki jo maha mimo Vaše hiše?“ „Koga?“ vpraša krčmar. „No, popa!“ zatrdi gospodič; „pri nas velimo tem dolgosuknjačem, da so popi.“ „Tako?“ zategne krčmar, „tako? Pri nas pa pride pač le neotesancu taka beseda na jezik.“

Razne stvari.

(Sv. redi.) Mil. knezoškof so v družbi preč. g. prelata Fr. Kosarja obiskali čč. trapište v Reichenburgu ter so v nedeljo in ponedeljek podelili dvema čč. bratoma sv. rede subdijakonata in dijakonata.

(C. kr. gimnazija.) Novo poslopje za c. kr. gimnazijo v Mariboru začno že vendar-le prihoduje spomladi staviti in sicer na oglu gosposke ulice in meščanske ceste, nasproti kn. šk. dij. semenišču. V jeseni leta 1892. ima se v njem že pouk začeti. Stroškov račun se razven torišča na 110.000 gld.

(Javna zahvala.) Šolski voditeljstvu pri sv. Vidu in v Selah usojate si prečastitemu

gospodu župniku o. Klemenu Šalamunu pristrčno zahvalo izreči za blagodušni dar (žemlje in vino), s katerim so okrepčali 383 šolskih otrok povodom šolskega sklepa. Bog povrni! Sv. Vid blizu Ptuja, 30. sept. 1890.

Janez Robič, nadučitelj.

(Imenovanje.) Minister za uk in bogočastje je imenoval g. Fr. Leskeja, učitelja v Rušah, za učitelja na c. kr. vadnici v Mariboru,

(Predsednik) c. kr. okrožne sodnije v Celji, c. kr. dvorni svetovalec Ivan Heinricher je v ponedeljek dne 29. septembra umrl in je bil že dalje časa, kakor se piše, za vođeniko bolehal. Ranjik je doživel 75. leto svoje dobe in je bil od leta 1876 predsednik c. kr. okrožne sodnije v Celji. „D. W.“ je izdala ob njegovi smrti posebno prilogo svojega lista.

(Letno poročilo.) Učiteljsko društvo v Ljutomeru jz izdalo tudi letos letno poročilo narodnih šol v Ljutomerskem okraji. Razredbi šolske mladine je pridjal zgodovinski spis „Verženski vojvode“ in zemljepisna črtica Ljutomerskega glavarstva. Imenik krajnih šolskih svetov in učencev po pojedinih šolah je pregleden in streže brž starišem in otrokom dobro.

(V kn. šk. duhovno semnišče) so letos sprejeti: v četrto leto g. Viktor Weixler iz Slov. Gradca; v prvo leto pa gg.: Ivan Čemažar iz Selc na Kranjskem, Ivan Gorišek iz Zatičine na Kranjskem, Jožef Janžekovič iz Polenšaka, Alojz Kokelj iz Javorja na Kranjskem, Fortunat Končan iz Žalca, Adolf Kovačič od sv. Jakoba v rožni dolini na Koroškem, Ferdo Kralj od sv. Marjete nižje Ptuja, Jožef Meško od Velike nedelje, Ivan Novoselec iz Brežic, Matevž Osenjak od sv. Lovrenca na Dravskem polji, Martin Pirtošek od sv. Martina na Paki, Karol Presker iz Polja, France Ramovš iz Smljednika na Kranjskem, Lovrenc Šlamberger iz Hajdinja pri Ptuj, Mihael Šket od sv. Križa pri Slatini, Ernest Trstenjak od sv. Barbare pri Vurberku, Ljudevit Vrbnjak od sv. Miklavža blizo Ljutomera, Anton Wresovnik in Konjic in Kaspar Zernko od sv. Križa nad Mariborom.

(Sitnoba.) „D. W.“ je bila o dogodkih sokolove svečanosti veliko neresnice nakopičila v svojih predalih in revica je dobila posej za voljo tega sitnoba za sitnoba ter je morala prinesiti v istih predalih in skorej v vsakej številki vesti, da tačas ni imela nič resnice v svojih predalih.

(Obsodba.) V soboto so bile pred c. kr. okr. sodiščem v Celji prve obravnave proti onim junakom, ki so bili napadli „Sokole“. Ferd. Rutar, komij pri tvrdki Schmidl & Comp., je 7. sept. zvečer v družbi postopačev pretil s palico g. Jak. Doljanu ter so strgali mu klobuk z glave; obsojen je Rutar na 3 dni zapora.

Janez Schaupp, agent pivovarnarja Tomaža Götza v Mariboru, je dne 8. sept. po noči napadel g. A. Porekarja, nadučitelja na Humu pri Ormoži in ga udaril od zadej po glavi, da ga je kri oblila. Pri obravnavi pa je hotel Schaupp vse utajiti, toda bil je obsojen na 14 dni zapora in 33 gld. 28 kr. odškodnine.

(Razbojništvo.) V torek, dne 16. sept. sta v Podgorji blizo Sevnice brata Medvešek napadla kmečkega fanta Gregorja Schmida ter sta ga tako s koli obdelovala, da je v pričlo njiju izdihnil svojo dušo. Strašno divjaštvo!

(Razstava.) Na razstavi v Gradci je dobil g. D. Ramuta, posestnik pri sv. Martinu pod Vurberkom, cesarsko darilo 30 zlatov v oddelku za sadjerejo.

(Izlet) priredilo je Jareninsko „bralno društvo“ dne 21. septembra v Spielfeld, in se ga je veliko društvenikov vdeležilo ter je bila veselica pri g. Muršecu prav zanimiva.

(Za dij. kuhinjo) so darovali veleč. gg. Mih. Vošnjak, dež. in drž. poslanec v Celji 100 fl., K. Khern, medicar v Šoštanji 5 fl., prof. dr. Pajek 30 fl., Janez Kramberger, župnik Vurberški 25 fl., Jož. Hržič, župnik v Sp. Polskavi 5 fl., Meško Davorin, župnik Kapelski 5 fl., Presečnik Gregor, kapelan Brašlovski 5 fl., Simonič Fr., kapelan Zavrčki 4 fl., Ant. Lacko, župnik pri sv. Križi ne Murskem polji 5 fl., Fil. Vihar, župnik Št. Martinski 3 fl., Mat. Štrakelj, semeniški duhovnik 2 fl. Bog plati!

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jož. pl. Pol, kaplan v Šmarji, je dobil župnijo v Pišecah in č. g. Jože Muha, kaplan v Čadramu, župnijo v Skomrah. Č. g. Blaž Kukovič, kapl. v Reichenburgu, pride za kaplana v Čadram.

Loterijne številke:

Gradec 27. septembra 1890: 64, 39, 66, 76, 68
Dunaj " " 34, 47, 11, 72, 15

Glasovir se prodaja pod ceno zaradi pomanjkanja prostora; več se izve pri g. Fr. Krašovic, ztatarju v Celji.

Nove orglje z 9 izspremenami, katere čez 400 glasov imajo, se po ceni prodajo. Glas je prijeten in cerkveni, bile bi kinč male farne ali poudružne cerkve. Kje, pové uredništvo lista.

Sv. Ema, dne 12. septembra 1890.

3-3

Dragotin Fais, učitelj.

Lepa jabolčna drevesa

4—5 let stara najboljših vrst, priporoča več tisoč po nizki ceni **Jože Janežič na Bizeljskem pri Brežicah.** 3-25

Na prodaj!

Novozidan hram pri Mariji D. v Brezji na okrajni cesti s 3 hišami, 2 kuhinjama, 2 kletmi, blizu 4 oralov njive, lesa in travnika pri lastniku J. W. Več se izve v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. 1-3

Divje kostanje

vsako mero kupuje

J. Leyrer v Mariboru.

Kuharica išče službo v farovžu ali v kakem drugem boljšem hramu. Več v tiskarni sv. Cirila.

Velika žganjarija R. Wieser-ja v Hočah (Kötsch)

prideluje in razpošilja najboljšo in najcenejšo žganico. 17

Znamenit zaslužek,

ki vedno narašča in dolga leta traja, dobodo izurjene in zanesljive osebe (dosluženi žendariji imajo prednost), katere pridejo z ljudmi pogostoma v dotiko. Pisma pod naslovom: G. S. 1890 Graz poste restante. 22-25

Zaloga mizarskega in opvarskega pohištva

Konrada Wölflinga

Gospoke ulice št. 28 **Maribor** Gospoke ulice št. 28 priporoča bogato asortirano zalogo

žleбенega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz,

kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih

zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

 po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ceniki brezplačno in franko. 4-12

Nove sode

(pučela)

s 3 hektolitri prodaja po ceni

Feliks Schmidl,

2-3

sodarski mojster v Mariboru.

Dr. Rosa-jev zdravilni balzam

je več, kakor 30 let znano, prebavljanje, tek in odhod vetrov pospešujoče brez bolečin delujoče

domače zdravilo

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo natisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Zaloge blizo v vseh lekarnah Avstrijsko-Ogerskega.

Tukaj se tudi dobi

Praško domače mazilo

pospešuje očiščenje in zacelenje ran na izvrsten način ter potolaži bolečine.

V škatljah à 35 kr.
in 25 kr.
po pošti 6 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo pritisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. Fragner v Pragi

št. 203-204, Kleinseite, lekarna pri „črnemu orlu“.

 Zdravila razpošiljajo se vsaki dan.

16-26

Specerijsko blago

najboljše kakovosti

prodaja po najnižjih cenah

Milan Hočevar

v **Celji**

11-12

Graške ulice št. 3.